

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna šte. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Din p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—
„ „ „ 1/2 „ 300.—
„ „ „ 1/4 „ 150.—
„ „ „ 1/8 „ 75.—
„ „ „ 1/16 „ 37.50

IX. letnik.

V Ljubljani, dne 1. julija 1926.

Štev. 13.

Naša pota.

Živimo v časih, ko se svet preraja. Svetovna vojna je zaključila v zgodovini človeštva dobo, ko je hitelo vse navzgor, brstelo in se razvijalo. Vojna je vplivala odločno na razvoj posameznih narodov, predstavila je mejnike stoletnim državam, preokrenila je gospodarstvo, skratka, predstavila je svet na drug tečaj.

Tudi nam Slovencem je vojna zaključila zgodovino stoletne odvisnosti in odprl se nam je popolnoma nov svet, ko smo po ruševinah, pod katerimi je ležala stara Avstrija, stopali v novo državo.

Stali smo in gledali. A naš obrtnik je bil prvi, ki se je vživel v nove razmere in s svojimi žilavimi rokami prijel za delo. Potem pa je prišla kriza, ki ni omajala le gospodarske moči obrtništva, temveč mu je odvzela tudi vero v državno avtoriteto.

Davčni vijak pritiska, inozemska konkurenca v posameznih obrtnih strokah, zapostavljanje interesov domačega obrtnika napram inozemcu in popolno nerazumevanje celo onih teženj, ki so za obrt življenjskega pomena, je privedlo obrtnika v ono malo dušje, ki mu odvzema voljo do napredka in celo moč, da bi branil svoje interese. Kako pogosti so vzkliki: Kaj nam pomaga organizacija, ko nas pa na merodajnih mestih, od najvišjih do najnižjih, nočejo poznati in smatrajo za molzno kravo, ki naj ne pije in ne je, pa naj vendar daje mleko.

Za malega človeka ni zaščitnika in ni ga za obrtnika, ker nima toliko, da bi stopil v družbo oboževalcev pitane zverine, korupcije. A kljub temu je obrtništvo že mnogokrat videlo od daleč, kako se cedi med in mleko, ko so mu politične stranke ob vsakih volitvah, ko je držal obrtnik v rokah volilno krogeljico, obljubovale, da ga popeljejo v obljubljeno deželo. Ko pa je obrtnik izpolnil svojo državljansko dolžnost in je moč slovenskega obrtništva kakor cunja ležala po raznih političnih strankah, tedaj se je pričel na mestih, ki bi morali posvečati vso pažnjo našim gospodarskim vprašanjem in obrtni zakonodaji, boj, ali naj bo vlada homogena, ali koalicijska, in naši časopisi so polni obtožb in škandaloznih afer o ljudeh, ki jih je širom države volilo tudi obrtništvo. Ni časa za gospodarske zadeve! V koga naj potem verujemo, kdo ima prav izmed teh številnih, v katere je obrtništvo stavilo svoje nade?!

Zbrali se bomo solidarno kakor bratje ob naših ognjiščih, ki jih predstavljajo naše zadruge, obrtna

društva in zveze. Ti bodo naši tabori, v katerih se bomo pripravljali, jačali v njih naše moči, tam bomo združevali naše sile in iz njih bomo izstopili solidarno, kadar bo treba zasesti mesta, kjer se odloča o naših interesih. Dovolj se nas je cepilo, nagromadenih imamo pred seboj dovolj obljub, ki se niso nikdar izpolnile! Zavedamo se, da nas ne bodo rešili tisti, ki nas poznajo takrat, ko nas rabijo. Obrtniki smo, svoje zadruge in zveze zadrug imamo in tisti, ki je proti njim, vzgaja nasprotstva in krši solidarnost.

Politična načela nas ne združujejo, ker ne morejo biti podlaga našemu boju, ki gre za gospodarsko dobrobitjo. Združuje pa nas naše delo in skrbi, s katerimi se borimo iz dneva v dan. Za našimi zadrugami in zvezami bomo stopali, da dosežemo zboljšanje naših neugodnih gospodarskih razmer.

Naša pota so strokovna, gospodarska. In kdo si jih upa križati?

Državne dobave in davkarija.

Večkrat smo že poudarjali, da na merodajnih mestih za obrtništvo nimajo razumevanja. Nešteto krat se je to že pokazalo. Država snuje svoje delavnice, oddaja vsa boljša dela v inozemstvo, nalaga davke, tolerira šušmarstvo itd. V veliki zadregi pa smo, ko hočemo naštetati tudi vsa ona dobra dela, ki jih je država storila v prid obrtništvu.

Od vseh strani je pritisk na obrtništvo tak, da le s težavo premaguje bremena. Merodajni faktorji tega ne uvidevajo in zato prihajajo vedno z novimi odredbami.

Prejeli smo original ene izmed takih novih odredb, katero objavljamo: «Bolnica za duševne bolezni Ljubljana-Studenec. Št. . . meseca junija 1926.

Z ozirom na Vaš račun z dne . . . za dobavo . . . vljudno prosimo, da nam predložite potrđilo davčnega urada, da ste plačali vse državne davke in davščine itd. do vštete tekočega trimesečja, v kolikor ni njih plačilo pravoveljavno odgodeno.

To potrđilo zahteva g. inspektor ministrstva za narodno zdravje, preden Vam plača označeni račun.

Zadeva je nujna. — Žig. — Podpis.

Davki so danes tako visoki, da jih obrtnik pri današnji stagnaciji ne more poplačati. Država sama je mnogo kriva temu stanju, ker obrtniku na eni strani s svojimi delavnicami odjemlje zaslužek in vpoštevati pri večjih oddajah v prvi vrsti inozemce. Naš obrtnik je brez zaslužka, — plačevati pa mora kljub temu

ogromne davke. Merodajni faktorji naj povejo, kako naj jih obrtnik poplača! In mesto, da bi dali zaslužek obrtništvu, mu ga s tem odjemljejo; dela naj samo za davčne zaostanke in tekoče davke. Kje naj pa vzame denar za nabavo materiala, režijo itd., tega ne vpraša nihče.

Današnje stanje je nevzdržno in odločujoči faktorji naj pomislijo, kam peljejo pota, na katera so krenili.

„Mali šteditelj“, zadruga za organizirano štedenje.

Vprašanje štedenja je postalo v zadnjem času zopet izredne važnosti. Vedno težje življenjske razmere v vseh državah so povod, da se temu vprašanju posvečuje največja pažnja. Izvrstno pisani strokovni članki, razne ankete in resolucije priporočajo vsem slojem omejitve nepotrebnih izdatkov in čim resnejše štedenje; tudi najvišji faktorji v državi so uvideli izredno važnost tega problema in podpirajo po možnosti prepričani, da je to edina pot k ozdravljenju naših razmer in h gospodarski osamosvojitvi.

Pri nas je zmisel za štednjo še precej razvit, kar dokazuje porast hranilnih vlog pri naših hranilnicah in denarnih zavodih. Manjkala pa nam je doslej še organizacija, ki naj bi vzpodbujala k štedenju tudi vse one sloje, ki svojih majhnih prihrankov radi neznanosti ne bi nikoli nesli v hranilnico, temveč jih nepotrebno uporabili in s tem odtegnili skupnemu cilju. Takemu majhnemu človeku je potreben tudi gotov moralni pritisk, neka obveza, ki ga sili k rednemu štedenju z vplačevanjem mesečnih vložkov. Ta važen cilj skuša doseči s svojo organizacijo pred kratkim ustanovljeni «Mali šteditelj».

Ideja, ki jo izvaja ta zadruga, ni nova. Prišla je k nam iz Francije, kjer obstajajo podobne organizacije že več let in kjer so dosegle tudi že res presemetljivih uspehov. Samo en tak zavod v Parizu ima v času petletnega obstoja čez 100.000 članov ter vrši v največji meri važno nacionalno-ekonomsko nalogo.

Iz zelo zanimive propagandne številke «Malega šteditelja» posnemamo, da sprejema zadruga mesečne vložke po 25 Din, za katere vrača šteditelju po preteku petih let obrestovani prihranek 1600 Din. Da pa v čim večji meri vzpodbudi v najširših krogih zmisel za te vrste štednjo, je uvedla žrebanja štednih listov in poseben sistem nagrad za vse one svoje šteditelje, ki so pripravljeni nekaj svojega prostega časa uporabiti v svrhu propagacije ideje štedenja in v svrhu pridobivanja novih članov-štediteljev. Žreba se enkrat na leto vsaki 250. štedni list, za katerega izročča zadruga srečnemu dobitniku brezplačno še en štedni list, ki se izplača istočasno z izžrebanim štednim listom ob njegovi dospelosti. Na ta način prejme srečni dobitnik mesto 1600 Din dvojen znesek 3200 dinarjev.

Za one svoje prijatelje, ki so sami prepričani o izredni važnosti štedenja, in ki žrtvujejo nekaj svojega prostega časa za to, da prepričajo o tem tudi druge ter jih pridobe kot nove člane-šteditelje, za vse te je uvedla zadruga po francoskem vzorcu nagrade. Tem svojim prijateljem, ki postanejo zadrugini sodelavci, razdeljuje zadruga vse one zneske, ki jih druga društva podobnih ciljev žrtvujejo svojim agentom, akviziterjem, trošijo za ogromno režijo, itd. Delo, ki ga zahteva zadruga od svojih sodelavcev, gotovo ni težko. Vabi jih le, da ob svojem prostem času pri-

dobivajo novih pristašev naše ideje štedenja ter širijo s tem zmisel za štednjo v majhnih mesečnih zneskih, s čimer doprinašajo k rešitvi tega jako važnega problema, ne glede na materialne koristi, ki jim jih to delovanje more prinesiti. Te materialne koristi so pa lahko tudi zelo znatne in morejo biti vsakomur, ki se le malo zavzame za propagando in ako njegovi nasledniki nadaljujejo po njem započeto delo, lep postranski zaslužek.

Zadruga sama je ustanovljena na podlagi zadružnega zakona, stoji pod oblastno in zvezino kontrolo, za njeno solidnost pa jamčijo še sledeči gospodje ustanovitelji: načelnik: dr. Janko Žirovnik, odvetnik, Ljubljana; podnačelnik: Milan Bogady, bivši bančni ravnatelj, Ljubljana; člani: Milan Dular, ravnatelj Ljubljanskega velesejma in belgijski konzul v Ljubljani; Stanko Jesenko, ravnatelj zavarovalne družbe «Croatia» v Ljubljani; inž. Veljko Nikolić, kemik in tovarnar, Ljubljana; arh. Josip Costaperaria, Ljubljana; Vinko Vabič, veleeksporter hmelja v Žalcu.

Opozorili bi končno še na to, da ta zadruga nima ničesar skupnega s hranilnicami za zavarovalno štednjo, ki so se v zadnjem času ustanovile in ki imajo popolnoma druge cilje.

To bi bila v kratkem slika o tej novi zadrugi, ki je gotovo poklicana, da igra važno vlogo v organizaciji male štednje. Prepričani smo, da bode pridobila mnogo pristašev, čim naše ljudstvo spozna resnost in solidnost njenega dela in ko se samo prepriča, da je ta način štedenja zanj praktičen in koristen.

Zadruga ima svoj sedež v Ljubljani, Gledališka ulica 8, III, ter pošlje radevolje vsakomur, kdor se za ta način štedenja utegne zanimati, svojo propagandno številko, katera mu bode podala najtočnejšo sliko njenega delovanja.

Zdravniška preiskava vajencev.

Le zdrav narod je zmožen napredka; narod bolnikov pa je suženj tujcev. Zdrav človek ima veselje do dela in voljo za napredek, bolnik pa je v nadlogo okolici in samemu sebi. Velike važnosti je torej zdravje ne le za človeško družbo vohče, temveč je bistven del tudi v razvoju posameznih stanov.

V obrtniškem gibanju se v zadnjem času mnogo razpravlja o vzgoji obrtnega naraščaja in obrtništvu se vedno bolj zaveda, da vajenec ni le cenena delavna moč, temveč da leži v naraščaju bodočnost obrtniškega stanu.

Gotovo hvale vreden pa je predlog Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ki stremi za tem, da se uvede za vajence redna, obvezna zdravniška preiskava. Povsem pravilno je naziranje zdravnikov, da je treba bolezni preprečevati in ne samo že težko obolele zdraviti. Po predlogu Okrožnega urada za zavarovanje delavcev bi moral biti vsak vajenec, preden stopi v učno razmerje, zdravniško preiskan. Socialne razmere so krive, da je danes mladina slabotna in podvržena najrazličnejšim boleznim. Tako prihajajo v pouk vajenci, ki po telesni konstituciji za ta ali oni obrt niso sposobni, ali pa nosijo v sebi kal kake bolezni. Če se prične bolezen zdraviti v kali, tedaj je ozdravljiva; kako žalostne slike nam pa kaže vsakdanje življenje, ko vidimo mladeniča, v katerem bi morala valoviti mladeniška sila, pa je n. pr. tuberkulozen, brez veselja do dela in volje. Ali naj iz takega, z vsemi boleznimi obremenjenega naraščaja, do-

bimo obrtništvo, ki bo kos vedno silnejšim naporom in bojem za obstoj?

Obvezna zdravniška preiskava vajencev je torej zelo važnega pomena. V korist bo vajencu samemu, ker se bo s tem mnogokrat v kali zatrla bolezen, ki jo nosi v sebi, v korist bo starišem in v korist mojstru, ki bo iz zdravniškega spričevala lahko razvidel, jeli bo vajenec iz zdravstvenih razlogov zmožen pouka v dotični obrtni stroki. Vsi gospodarski krogi so se zavedali važnosti predloga, ki ga je stavil okrožni urad za zavarovanje delavcev, vsled česar je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani sklicala 22. junija anketo, na kateri se je ta predlog obravnaval. Anketo je vodil tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Ivan Pless, za okrožni urad za zavarovanje delavcev pa je o predlogu poročal ravnatelj g. dr. Bohinc. Ankete so se udeležili nadalje: zastopnik velikega župana ljubljanske oblasti g. Dolinar, Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani je zastopal zvezni podnačelnik g. Ivan Ravnikar, Zvezo trgovskih gremijev g. F. Zebal, Zvezo gostilničarskih zadrug v Celju tajnik g. Komac, Delavsko zbornico tajnik g. Josip Kopač, Trgovsko društvo «Merkur» tajnik g. Val. Urbančič. Udeležilo se je ankete tudi 11 zadrughnih načelnikov.

Vsi zastopniki so ta predlog Okrožnega urada za zavarovanje delavcev pozdravili in se izrekli za obvezno preiskavo vajencev. Kako se bo pa ta koristna akcija praktično izvedla, o tem pa bo razpravljal in stavil predloge odbor, ki ga je predlagal g. dr. Pless, in ki obstoji iz zastopnikov Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Delavske zbornice, Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Zveze obrtnih zadrug, Zveze trgovskih gremijev in Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani. — O delu tega odbora bomo še svoječasno poročali.

Štiridesetletnica.

Dolga je doba 40 let! Letos, 4. julija, bo praznovala Obrtna zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Logatcu 40 let, odkar je pričela s svojim delovanjem. Njen prvi načelnik, ki še živi, in gotovo tudi še kak obrtnik logaškega okraja se bo spominjal ob tej štiridesetletnici, s kakšno težavo se je ustanovila zadruga, kako je pobirala zadružno doklado, ki se je tedaj odmerjala od predpisanega davka itd. Lepi spomini! In tisti, ki so se tekom te dolge dobe žrtvovali s svojim delom zadrugi, lahko z zadoščenjem zrejo na ta lepi zadružni jubilej. Iz malega početka se je razvila zadruga v eno izmed najboljših in to slavje naj vzpodbudi logaško obrtništvo do še večje ljubezni do zadruge.

Ta štiridesetletnica pa naj bo v vzpodbudo tudi vsem drugim zadrugam, zadruga, katere zgodovina more o priliki kakega svojega jubileja pokazati napredek, je v čast in ponos zadružnim članom.

In Vi, tovariši logaškega okraja! Ponosni smo na Vas, ker Vaša zadruga je priča, da je imelo slovensko obrtništvo že pred dolgimi desetletji svoje stanovske organizacije take, kakor jih ima danes.

Vaš jubilej bo dal vsem zadrugam širom Slovenije povod, da pridemo med Vas, da si podamo roke in na zgodovini štiridesetletnega delovanja Vaše zadruge napravimo sklep, delati na to, da bo postalo slovensko obrtno zadružništvo prvak jugoslovanskega obrtniškega pokreta.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani pozivlja vse zadruge, obrtna društva in obrtništvo, da se proslave v čim večjem številu udeležiti.

Obrtniška „Samopomoč“.

Kakor smo že poročali, prične «Samopomoč» s svojim delovanjem 1. julija t. l. Kljub večkratnemu opozorilu v našem listu mnogo zadrug še vedno ni vrnilo nabiralnih pol, vsled česar je evidenca o številu članov še vedno nepopolna. *Vsled tega ponovno prosimo vse zadruge in obrtna društva, ki nabiralnih pol ali pristopnih izjav še niso vrnila, da to takoj store.* Če niso pridobila nobenih članov, naj to istotako takoj javijo «Samopomoči».

Vodstvu «Samopomoči» je došlo tudi nekaj pristopnih izjav, ni pa prejelo še denarja, radi česar ponovno opozarja, da se kot člana ne sprejme nikogar, ki ne pošlje obenem s prijavnico tudi zneska 30 dinarjev.

Sprejemni listi in pravila se bodo v kratkem razposlala vsem članom. Sprejemne liste je treba dobro shraniti, ker jih je treba v slučaju smrti predložiti vodstvu.

Ali imajo elektrarne monopol za gradnjo hišnih instalacij?

Mnogo elektrarn v Sloveniji si lasti pravico monopola pri gradnjah hišnih instalacij, ki obstoji v tem, da elektrarna oddaja tok le onim konzumentom, pri katerih je gradila konzumne naprave sama v lastni režiji. Vsak monopol mora imeti podlago v veljavnih zakonih, monopola pri elektrarnah pa po zakonu ni, zato ga elektrarne pravno ne morejo izvajati. Električni monopol pa je tudi v narodno gospodarskem oziru neupravičen, ker ubija vsako svobodno konkurenco in daje priliko za navijanje cen električnega materiala, s čimur se mnogokrat preprečuje ali vsaj ovira priključek interesentov na elektrarno. Na ta način si v mnogih slučajih elektrarna sama povzroča nepotrebno škodo, ker se zadovolji namesto s trajnim dobičkom, ki bi ga imela od konzumenta, le s trenutnim.

V območju omrežja elektrarne se nahajajo večkrat elektrotehniki s koncesijo za izvrševanje elektrotehničnega obrta. Te koncesije pa bi bile za elektrotehnične koncesionarje več ali manj iluzorne, ker bi jim elektrarna pri izvajanju monopola odvzela pravico do gradnje hišnih instalacij ter jim s tem restringirala delo na minimum, kajti zakonito določen in z jamčen delokrog slednjih je predvsem gradnja hišnih instalacij in montaža elektromotorjev. Ako torej podeli pristojna oblast dve ali več koncesij za isti okoliš, mora biti podana vsaj možnost svobodne konkurence, ker sta oba koncesionarja, elektrarna in elektrotehnik po zakonu enako upravičena.

Nasprotno pa spada delo na omrežju elektrarne izključno v njen delokrog, ker je elektrarna lastnica celokupne električne naprave.

Monopol je nezdrav in nezakonit pojav na polju elektrifikacije. V pravilniku za izvrševanje «zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin» (glej Uradni list, kos 99, l. 1922.) je v čl. 1. tudi *razsvetljava uvrščena med življenjske potrebščine*, poleg tega pa tudi material za izdelavo in ureditev zgradb, med katerega spada nedvomno tudi električni material.

Sicer se še tu pa tam pojavlja mnenje, da je električna razsvetljava luksuz. Ta zastarel izrek je bil eventuelno umesten ko se še ni uporabljala žarnica s kovinsko nitjo, odkar pa je ta skoro popolnoma

izpodrinila v obratu drago žarnico z ogljeno nitjo, o kakem luksusu pri električni razsvetljavi pač ni več govora. Dandanes si ta «luksus» lahko dovoli tudi najrevnejše prebivalstvo.

Kjer obratuje torej elektrarna, se v pretežni večini uporablja za razsvetljavo električni tok, ki je važna *gospodarska dobrina*. Električni tok se smatra v prometu za blago, je predmet najrazličnejših pogodb in je vobče *nujna življenjska potrebščina* v sedanjih razmerah.

Na podlagi te važne ugotovitve je razumljivo, da mora elektrarnar, ki je predvsem trgovec, prodajati elektr. tok vsakemu konzumentu, ki ga od njega zahteva, *ako ga ima dovolj na razpolago* in ako je konzumna naprava konzumenta tako izvršena, da se električna energija brez odškodnine ne uničuje. Elektrarnar ne sme odkloniti prodaje toka le radi tega, ker on sam ni izvršil konzumne naprave, ker tak postopek nasprotuje zgoraj citiranemu zakonu «o pobijanju draginje življenjskih potrebščin», kakor tudi obrtnemu zakonu, ki za te koncesije ne predvideva rajoniranja. Med elektrarnarjem in koncesijoniranimi elektrotehnikami mora obstojati svobodna konkurenca pri gradnji hišnih instalacij. V nobenem slučaju pa ni elektrarnar upravičen prisiliti konzumenta, da pri njem nabavi svojo konzumno napravo, ker bi bil konzument eventualno izpostavljen diktiranju cen s strani elektrarne. Zgoraj citirani zakon proglašča tudi material za ureditev zgradb, vobče tudi električni material, za življenjsko potrebščino.

Gospodarski in pravni razlogi govorijo proti izvajanju tega monopola. Zaradi tega bodo morale elektrarne monopol za gradnjo hišnih instalacij kakor tudi za monopolno prodajo električnega materiala iz lastnih zalog opustiti. Elektrarna mora dovoljevati koncesijoniranim elektrotehnikom gradnjo hišnih instalacij tudi v območju njenega omrežja, upravičena pa je izvrševati vsa dela na svojem lastnem omrežju, in sicer kot pooblaščen koncesijonar za svojo napravo. Elektrarna naj bi pregledala vsako novo hišno instalacijo, izvršeno po koncesijoniranem elektrotehniku, in zahtevala za pregled primerno nadzorstveno pristojbino.

Dokaj elektraren v Sloveniji postopa že po teh smernicah z najboljšim uspehom in pripomore s tem k splošni čim intenzivnejši elektrifikaciji.

Ljubljana, dne 25. maja 1926.

Dipl. Ing. A. D.

Dobave.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije, dobave in prodaje:

Pri upravi barutane v Kamniku dne 10. julija t. l. glede dobave raznega materiala (etiket, envelop in pečetnic, papirnatih vrečic).

Pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani dne 10. julija t. l. glede dobave 20 pletenih košar za odpravo inozemskih paketov. Dne 13. julija t. l. pri isti direkciji glede dobav 8 omar za usmerjanje pisem.

Pri upravi državnih monopolov v Beogradu dne 19. julija t. l. glede dobave pisarniških potrebščin in drugega materiala (kuvert, črnila, štampljk, pepelnikov, pečatnega voska, sveč, vrvi, mila, košar za papir, pljuvalnikov itd.).

Pri odelenju za mornarico v Zemunu dne 20. julija t. l. glede dobave čopičev.

Direkcija šum v Ljubljani razpisuje v gozdnih kompleksih šumskih uprav na Bledu, v Bohinjski Bistrici in v Kranjski gori prodajo okoli 32.415 m³ izdelanega smrekovega porabnega lesa. Ponudbe, pisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, je vložiti do 12. julija 1926. pri isti direkciji.

Pri komandi III. armijske oblasti v Skoplju dne 10. julija t. l. glede dobave 175 komadov železnih sodov za petrolej.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 24. julija t. l. glede dobave 5 vrtnih strojev, 6 štajerskih primožev in 2 nakoval.

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 26. julija t. l. glede dobave mizarskega materiala, glede dobave raznega materiala (signalnih svetiljk, strojev za zavijanje pločevine — «Universal», raznih usnjenih torbic itd.), glede dobave bakrenega materiala ter glede dobave raznega inventarnega materiala (ključavnic, kramпов, ključev, lopat, svedrov, pil, mašilnega materiala itd.).

Predmetni oglasi z natančnimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Iz organizacij.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je razposlala na vse včlanjene zadruge poziv, da vplačajo zvezno doklado za leto 1926., in jih prosi, da nakažejo svoje prispevke takoj, in upa, da ne bo treba nadaljnjih opominov. — Načelstvo.

Zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Žireh je pristopila kot članica k Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani.

Občni zbor Zadruge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kočevju se je vršil v nedeljo dne 20. junija. Udeležilo se ga je lepo število združnih članov, za Zvezo obrtnih zadrug pa tajnik g. I. Kaiser. Iz poročila načelnika g. Mandeljca je razvidno, da je zadruga v preteklem letu jako živahno delovala. Imela je 12 odborovih sej. Šteje 215 članov, 120 pomočnikov in 160 vajencev. Vršili sta se 2 vajeniški in 4 pomočniške preizkušnje. Zadržna doklada se je določila na 30 Din letno, in korporacijska pristojbina na 100 Din, vajeniška vpisnina na 20 Din, oprosnina na 20 Din in taksa za vajeniško preizkušnjo na 25 Din. Proračun za leto 1926. izkazuje 11.300 Din dohodkov. Pri «Spremembi pravil» se je izpremenil dosedanji naslov zadruge in se bo zadruga odslej imenovala: Rokodelska zadruga za sodni okraj Kočevje. — Zadržni načelnik g. Mandeljc je pri «Raznoterostih» opozarjal člane na večjo delavnost v zadrugi, priporočal, da se naročajo na «Obrtni Vestnik» in vpišejo v «Samopomoč». Opisal je tudi živahno delovanje Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Kljub temu, da je položaj v Kočevju zaradi narodnostnih razlik jako težek, vendar pa se je združnemu načelstvu posrečilo premostiti te težkoče in razveseljivo dejstvo je, da se zadruga prav lepo razvija. Hvale vredna in koristna je tudi ideja požitivne obrtnega društva, ki bo za obrtniški pokret gotovo le ugodno vplivalo.

Ustanovni občni zbor Skupne obrtne zadruge v Stični. V nedeljo 27. junija se je vršil ustanovni občni zbor skupne obrtne zadruge v Stični ob obilni udeležbi združnih članov. Vodil ga je obrtni komisar sreskega poglavarstva v Litiji. Za Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani se ga je udeležil zvezni tajnik g. I. Kaiser. Izvršile so se volitve združnega načelstva, pri katerih je bil izvoljen za združnega načelnika g. Štefan Bavdeš, mizarski mojster iz Št. Vida pri Stični. Odobril se je nadalje proračun za leto 1926. in določila doklada na 15 Din in 5 Din vpis-

nine, skupno 20 Din za vsakega člana. Zadruga je pristopila kot članica k Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Zadrugi želimo, da bi v polnem obsegu dosegla svoj namen; obrtništvo višnjegorskega sodnega okraja pa naj uvidi, da najvažnejši namen zadruga ni vprašanje, kje bo sedež zadruga, temveč skupno, solidarno delo. V skupnosti in solidarnosti je moč!

Razno.

Tiskovnemu skladu «Obrtnega Vestnika» je naklonil g. Jakob Zadravec, lastnik paromlina itd. v Središču, vsoto 300 Din, za kar mu izreka uprava najtoplejšo zahvalo.

Otvoritev vajeniške razstave v Škofji Loki. Dne 29. junija je otvorila Zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Škofji Loki razstavo vajeniških del. Najbogatejša in najbolj številna je bila udeležba mizarških izdelkov, za temi kolarjev, v častnem številu so se udeležili tudi stavbni ključavničarji in čevljarji, medtem ko se, žal, kovači niso zavedali važnosti te priveditve za obrtni stan. Pogrešali smo tudi druge obrtne stroke. Izdelke so ocenili popolnoma nepristranski in lokalne razmere nepoznavajoči strokovnjaki, in sicer za lesno stroko strokovni učitelj na Tehniški srednji šoli g. Jože Mercina, za kovinsko stroko strokovni učitelj na Tehniški srednji šoli g. Karel Kunaver, za čevljarstvo stroko pa strokovni učitelj g. Karel Majce. Nagrade za najboljše izdelke so bile z ozirom na trud in dobro voljo, ki so jo vajenci pokazali, dokaj pičle, in sicer je znašala prva nagrada 100 Din, druga 50 Din, tretja pa 25 Din.

Opozorilo delodajalcem glede prijave delavcev. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je poslal uredništvu naslednji dopis: «Delodajalci se opozarjajo na naredbo ministra za socialno politiko broj 380, z dne 9. aprila 1926., razglašeno v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti, od 18. maja 1926., s katero se zvišuje najvišja zavarovana mezda od 40 Din na 48 Din in ustanavlja še XVIII. mezdni razred. Po omenjeni naredbi se bodo uvrščali odslej v XVIII. mezdni razred vsi nameščenci, ki zaslužijo dnevno nad 48 Din. V XVII. mezdni razred pa se bodo uvrščali nameščenci z dnevnim zaslužkom od 40 do 48 Din. Ta izprememba bo stopila v veljavo s 1. julijem 1926. Ker pa se je udomačilo tekem časa pri prijavih onih nameščencev, ki so spadali doslej v najvišji XVII. mezdni razred, da delodajalci skoro brez izjeme niso navedli dejanskega zaslužka, marveč le, da zasluži več kot 40 Din dnevno, zato urad ne more izvesti uradoma na podlagi dosedanjih prijavnih preuvertitve zavarovancev v zmislu izdane naredbe. Da pa bo kljub temu mogoče uvrstiti zavarovance v novi mezdni razred, se pozivljajo vsi delodajalci, da izvršijo najkeseje do 8. julija 1926. ponovno prijavo za vse one nameščence, ki so bili doslej uvrščeni v XVII. mezdni razred. Pri izpolnitvi gornje zakonite zavezanosti se opozarjajo delodajalci, da morajo navesti pri vsakem nameščencu, ki je bil doslej uvrščen v XVII. mezdni razred, točno službene prejemke (mezdo). Prijave je predložiti uradu potom pristojne ekspoziture najkeseje do 8. julija 1926. One delodajalce pa, ki bi gorenje zakonite zavezanosti ne izpolnili, bodo zadele kazenske posledice § 194. ZZZ (denarne kazni od 20 do 500 Din) kakor tudi posledice § 11. (povračilo različnih denarnih podpor) in končno posledice § 16. ZZZ (povračilo stroškov za ugotovitev podatkov na licu mesta po organih urada). Obenem pa bo urad po 8. juliju 1926. preuvertil uradoma v XVIII. mezdni raz-

red vse one nameščence, ki so doslej zavarovani v XVII. mezdnom razredu, če delodajalci ne bi v navedenem roku izvršili ponovne prijave. Utemeljene in z dokazi opremljene pritožbe proti tem uradno izvršenim izpremembam bo upošteval urad le, če se bodo predložile najkeseje v roku 8 dni po dostavitvi plačilnega naloga za mesec julij in ako bo doprinešen neizpodbiten dokaz, da uradna preuvertitev iz XVII. v XVIII. mezdni razred ne odgovarja dejanskemu zaslužku. Zato je pritožbi priložiti izjavo prizadetih zavarovancev.»

Zobne naprave na račun bolniškega zavarovanja. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nam je poslal naslednji dopis: Zdravniška veda polaga zelo veliko važnost na nego in konserviranje zobovja. Zobovje igra v celotnem človekovem organizmu važno vlogo in zobno zdravstvo dobiva vedno večji razvoj in pomen. Iz teh razlogov se je tudi naše socialno zavarovanje moralo odločiti, da pri svojem zdravstvenem in socialno higijsnem udejstvanju ne zanemarija zobne higijene in kirurgije, da ta del njegovega udejstvanja ne spada toliko v kurativno zavarovanje kakor pa v preventivno, katerega pa naš zakon po svojem besedilu ne pozna. — Toda predpisi, ki to skrbstvo urejajo, so presvobodni in nimajo skoro nikakih klavzul, ki bi onemogočale zlorabe in izkoriščanje, odnosno ki bi te izredne datjave spravile v sklad z zavarovalno-matematičnimi načeli. Tako se je dogajalo, da so bile zobnih naprav deležne v zelo visokem odstotku osebe, ki so prišle v zavarovanju podvrženo zaposlenje le prehodno in začasno ter so ta kratkodobna zaposlenja uporabile, da so zahtevale najrazličnejše zobne naprave. Te osebe so pomenile le slab riziko, ki ni našel ravnotežja v dobrih rizikih. Da bo liberalnost naših dosedanjih predpisov razumljiva, omenjamo, da imajo n. pr. pri bolniških blagajnah v češkoslovaški republiki (in podobno tudi v drugih državah) družinski člani pravico do popolnoma brezplačnih plomb šele po osmih letih zavarovalne obveznosti družinskega glavarja; takih omejitev naši predpisi do sedaj niso poznali. Posledica tega je bila, da je Okrožni urad za zavarovanje delavcev do sedaj zobne naprave dovoljeval osebam, ki so zaradi kratkodobnega članstva vplačevale le neznatne prispevke, dočim so stroški za zobne naprave znašali znatno več. Tako je bilo mogoče, da so v letu 1925. ti stroški dosegli katastrofalno višino 2,082.862 Din ali 6,59 % vseh predpisanih premij. Normalno v skladu z izdatki v drugih državah, bi ti stroški ne smeli presegati 2 % ali 600.000 Din. Naravna posledica tega dejstva je visok primanjkljaj, s katerim je urad zaključil računsko leto 1925. Primanjkljaj znaša 2,000.000 Din in upravičena je trditev, da so najmanj dve tretjini tega primanjkljaja povzročile le zobne datjave. Ta položaj je nevzdržen. Zato se je uprava urada morala odločiti, da prošnje za popravila zobovja najstrožje presoja in tako spravi izdatke na zdravo višino. Dosedanje več ali manj razsipno popravljanje zobovja na račun urada mora biti omejeno na najnujnejše potrebe, vse druge prošnje pa morajo biti odklonjene. Urad svoje člane in njih delodajalce na ta ukrep opozarja s prošnjo, da posamezne primere presojuje po motivih, ki silijo upravo urada k največji štedljivosti. Važnejše kakor zobovje so druge nevarnejše bolezni in skrb za zobno nego mora v sedanji krizi stopiti v ozadje, ako hočemo zavarovanje rešiti. — Pritožbe članov ali njih delodajalcev, ki bi bile morda naperjene proti odklonitvam zobotehničnih datjatev, naj slone na skrb, rešiti naše zavarovanje iz teške krize, v katero ga je pahnilo ravno dosedanje preliberalno dovoljevanje zobnih naprav in poprav. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Zadružništvo v Češkoslovaški. Dne 31. decembra 1925. je bilo v Češkoslovaški po uradni statistiki 14.733 zadrug. Kreditnih zadrug je bilo 6344, od teh 4005 rajtajznovk, 1237 Schultze-Delitsch, 365 obrtnih za predujme in 701 kreditna. Drugih zadrug je bilo: 4112 poljedelskih, 1556 obrtnih, 1401 stabna in stanovanjska, 1239 konsumnih, 17 drugih konsumnih in 64 občekoristnih.

Ruska mlinska industrija. Sovjeti so po revoluciji nacionalizirali vse ruske mline in jih stavili pod upravo centralne administracije za mlinske izdelke «Glavmuka». Pod njeno upravo je stalo začetkom 8000 mlinov. Ko se je začela izvajati «nova gospodarska politika» («Nep» leta 1921.), so prešli mlini v upravo aprovizacijskega komisarijata, ki jih je oddal večinoma v najem zadržnim organizacijam ter bivšim lastnikom. Sedaj so v sovjetski Rusiji našli 7910 mlinov, ki proizvajajo 68 milijonov pudov moke dnevno. V zasebnih rokah se nahaja nad 5000 mlinov z dnevno proizvodnjo 3 milijonov pudov. Zadržne organizacije opravljajo 10.050 mlinov, katerih dnevna produkcija moke znaša 1 milijon pudov. Pod državno upravo stoji še 1900 mlinov, ki dajejo dnevno 2800 milijonov pudov moke. Osnovni delniški kapital celokupne ruske mlinske industrije znaša okrog 400 milijonov rubljev in vrednost letne produkcije moke se ceni na preko 1500 milijonov rubljev. V vseh mlinih je zaposlenih 140.000 oseb.

Maroko — zlata jama. O Francoskem Maroku bremo navadno tele številke: 570.000 kvadratnih kilometrov, 3.600.000 prebivalcev; glavno mesto Marakeš ima 140.000 prebivalcev, znani Fes samo 70.000, Casablanca 100.000 itd. Produkti: žito, živina, volna, laneno seme, gumi, nojeva peresa, olivno olje, sodje. — Znani nemški geograf Albrecht Wirth je pa izdal knjigo «Boj za Maroko», ki nam pove še marsikaj drugega. Take stvari moramo vedeti, saj je maroško vprašanje danes med najbolj važnimi. Wirth pravi, da je število prebivalstva neznan in da ga cenijo od treh do dvajset milijonov. — Zadnja številka je pač zelo pretirana. — Casablanca raste prav po ameriško in šteje danes 250.000 ljudi (torej ne 100.000). Še manj vemo o bogastvu Maroka. Maroko je med najbolj bogatimi deželami sveta. Če se bo pridelovanje dvignilo na evropsko višino, bo postala ta dežela važen eksportni trg za žito. «Žito se ti zdi kot pragozd». Naravnost bajno se nam zdi, da daje žito tosočeren šod. Še bolj važni so pa kovinski zemeljski zakladi, zlasti železo. Visoko nad železom so še fosfati, ki se rabijo za gnojilo. Cenijo jih, čeprav najbrž pretirano, na 150 milijard zlatih frankov. Poleg tega je Maroko bogat na svincu in bakru. Najvažnejši in najdragocenejši zaklad Maroka — in tu pride v poštev tudi Španski Maroko, 28.000 kvadratnih kilometrov, 750.000 prebivalcev; volna usnje, kože mandeljni, žito — je pa zlatoto. Malo smo doslej slišali o tem, zdi se pa, da je res tako. Veliko je onih, ki mislijo, da je uspešni boj Abd el Krima mogoč le vsled obilice zlata v ozemlju, ki ga je zasedel. Konec boja je itak jasno načrtan, saj se drugače končati ne more, kakor z mago Francozov in Špancev, a zelo značilen je ta boj. Ravno tak se nam zdi Abd el Krim, kakor stari Fugurta, ki mu je tudi zlato služilo za podaljšanje boja, ki je bil v bistvu brezuspešen.

Svetovno gospodarstvo in ruski trg. Težka posledica svetovne vojne je bila izločitev Rusije iz mednarodne trgovine; vodilni narodni gospodarji so več let že prav po pravici opetovano povdarjali, da je ozdravljenje svetovnega gospodarstva nemogoče ob izolaciji 150 milijonov ljudi in da se gospodarska obnova Evrope ne da predstavljati brez vstopa Rusije v meddržavni blagovni promet. Že precej časa sem se kaže v tem pogledu sprememba in tendenca po približanju predvojnim razmeram. Blagovni import Rusije stalno narašča in eksportne indu-

strije posameznih držav se za trgovino z Rusijo zelo zanimajo. V prvi vrsti imenujemo Nemčijo. Sklenila je z Rusijo trgovsko pogodbo in ji je dovolila za 100 milijonov zlatih mark kredita, kar se nam zdi tem bolj čudno, ker je v Nemčiji sami moreče pomanjkanje denarja. Glavne dobaviteljice Rusije so bile doslej Anglija, Amerika in Nemčija; pa tudi manjše države se z uspehom uveljavljajo, tako Švedska, zlasti kar se tiče izdelkov kovinske industrije. S posebnimi pooblastili opremljena ruska trgovska delegacija je obiskala veleobrate angleške industrije in je naročila blaga v skupni vrednosti 15 milijonov funtov. Naročili so zlasti sukno in tekstilne stroje; neka tvrdka v Lancashiru bo poslala 500 statev. S tem pa seveda vrsta ruskih naročil še ni zaključena in se rusko trgovsko zastopstvo v Londonu kar najintenzivneje trudi, da bi kljub političnim diferencam trgovske stike med obema deželama nadalje ojačilo. Zanimanje za tekstilno blago se da razlagati iz dejstva, da je dosegla ruska tekstilna industrija letos šele 70 % predvojne. Obnova bombaževе kulture in ovčjereje še ni zadostna in je ruska produkcija navezana na inozemske sirovine. Lani je importirala Rusija 65.000 ton bombaža, letos pa že do začetka oktobra 110.000 ton. Kmečko prebivalstvo si je toliko opomoglo, da zmeraj več lahko kupi; ta nakupna moč bo letos vsled prav posebno dobre žetve še večja. Tako na primer ruska industrija nikakor ne more kriti potrebe kmetov po modernih tehniških sredstvih za poljedelstvo, in tudi potom importa je kratkoročna pošiljatev naročenih 12.000 poljedelskih avtomobilov nemogoča. Skupni eksport ruskega blaga v inozemstvu trajno narašča in se je dvignil od 102 milijonov predvojnih rubljev v gospodarskem letu 1920./21. na 340 milijonov rubljev v gospodarskem letu 1923./24. Ruska vlada se trudi na vse pretege, da bi dobila ruskemu eksportu pot v svet. Zlasti potrebujejo — poleg tekstilij — v Rusiji poljedelskih strojev in poljedelskega orodja, kosà, srpov, izdelkov električne in avtomobilne industrije, izdelkov kvaliteta jekla itd. Ruska industrija se je v mnogih panogah že spet visoko povzpela in bo potrebo po industrijskih izdelkih v doglednem času v veliki meri lahko krila sama. Nikakor pa ni misliti, da bi postala Rusija glede industrijskih izdelkov od inozemstva popolnoma neodvisna.

Železnica proti aeroplanu. V Severni Ameriki so pri vseh večjih podjetjih posebni oddelki, ki nimajo drugega dela, kakor da preiščujejo, na kakšen način bi se mogel današnji tehniški napredek še razviti z novimi iznajdbami. Avtomobilizem je v Zedinjenih državah že na taki stopnji, da so merodajni tehniki prepričani, da se s sedanjimi sredstvi v doglednem času ne da napraviti noben boljši avto, kakor jih imamo sedaj. Poleg tega je ameriški avtomobilni trg prenasičen in ameriške avtomobilne tovarne si prizadevajo, da dobijo s preplavljenjem evropskega trga nove dežele za prodajo. — V podobnem položaju so ameriške železniške družbe. Zedinjene države so preprežene z železniškim omrežjem, ki je last nekaterih velikih zasebnih družb; te družbe si seveda na vse načine med seboj konkurirajo. V letih pred vojsko so skušale druga drugo prekositi s hitrostnimi rekordi; vlaki so dosegli na ta način hitrost, ki je nismo mogli doseči v Evropi tudi na najhitrejših progah ne. Napredek aviatike med vojsko in po vojski je pa železniške družbe prisilil, da so obrnile svojo pozornost drugam. S hitrostnimi rekordi ameriškemu trgovcu niso mogli več imponirati, odkar so aviatični velikani napravili pot tudi najhitrejšega ekspresa v tretjini ali polovici dotičnega časa. Aeroplani so postali naenkrat nadvse huda konkurenca železnic, ki so jo morali na katerikoli način zlomiti. Jasno je, da se more proti aeroplanu nastopiti samo z

dokazom udobnosti potovanja. Sicer velja v Ameriki še zmeraj izrek «time is money», čas je zlato; a ameriške železniške družbe naglašajo v svojih propagandnih letakih in brošurah, da so ure, ki jih prebije trgovec na trgovskem potovanju v aeroplanu, zgubljene; kajti trgovcu, ki se mu mudi, je nemogoče, da bi v kabini aeroplana pri neprestanem tresenju in hrupu propelerja narekoval pisma, študiral akte ali pa kaj resnega bral. Železniške družbe so si nabavile sedaj v velikem številu nove vozove, ki nudijo potovalcu kot odškodnino za daljše potovanje v brzovlaku prijetnost in udobnost, ki jo moramo res imenovati popolno. Bodoči veliki direktni vlaki imajo sedaj ves komfort velikih prekomorskih parnikov. Pennsylvania Railway Company si je dala napraviti nove Pullmanove vozove, ki pomenijo rekord udobnosti na potovanju. V vsakem vlaku je brivnica in česalnica z moško in žensko postrežbo, nadalje popolne naprave za kopeli vseh vrst, vse v belem marmorju. Trgovec dobi v vlaku tudi tipkarice, ki vso njegovo korespondenco med vožnjo vestno opravijo. V vsakem vlaku je telefon, ki s pomočjo radia vsak čas lahko dobi zvezo s «celino», kakor imenujejo tam svet izven vlaka. En voz služi samo za pisarno in čitalnico, v njem dobiš skrbno izbrano biblioteko. Krojača dobiš tudi, da ti zlika ali popravi obleko, v nanovo zlikani obleki greš lahko v kino, za katerega je rezerviran poseben voz; v vzornem jedilnem vozu igra godba. V vsakem vagonu je damam na razpolago strežnica, gospodom strežnik. Pri vožnji skozi gorovje pritaknejo k vlaku še poseben razgledni voz.

Vsi obrtniki, ki potrebujejo za svoj obrt: motvoz, žimo, afrik, vrvi, platno, juto, vreče itd., se opozarjajo na današnji oglaševalski Vido Bratovž.

Naročajte „Obrtni Vestnik“!

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Engelbert Franchetti.

Urednik Engelbert Franchetti.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

LEKARNA

TRNKÓCZY
LJUBLJANA
MESTNI TRG 4

Zaloga
vseh tu- in inozemskih
specialitet, preparatov,
mineralnih voda
itd. 12-4

10-7

Tapetniki, sedlarji, jermenarji in druge sorodne stroke se opozarjajo na najcenejši nakup, motvoza, žime, afrika, vrvi, platna, jute, vreč itd.

VIDO BRATOVŽ, LJUBLJANA

Gospodstva cesta števil. 2 (nasproti gostilne Figovec).

12-6 Komisijska zaloga KONOPJUTA, d. d., Zagreb.

MAPI OGLASI

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din. — Oglase je plačati v naprej lahko tudi v znakah. — Za odgovor je priložiti znakom.

Naročajte in razširjajte
edino strokovno glasilo
«Obrtni Vestnik»!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

Avgust Jeglič

Radeče pri Zidanem mostu
priporoča svojo trgovino z
usnjem in čevljarскими potreb-
ščinami. 1/26

Engelbert Franchetti brivec

Ljubljana, Dunajska c. 20
priporoča svojim znancem in
prijateljem iz mesta in dežele
svojo brivnico.
Za točno in dobro postrežbo
je skrbjeno. 17/26

Kovaška dela

vseh vrst izvršuje redno, so-
lidno in po primerni ceni ko-
vaški mojster V. Urbančič v
Ljubljani, Zabjak. — Preskrbi
tudi kolarska dela.

Anton Tonejč

restavratorec 14/26
pri «Lovačkem rogu»
v Zagrebu. Ilica, priporoča
svojim rojakom svojo izborno
kuhinjo in izbrana vina.

Priporočam

cenj. obrtnikom svojo zalogo
železnine, orodja in okovja.

Kupujem

staro železo in kovine.
Fr. Stupica, Ljubljana.

«Brezalkoholna produkcija»

v Ljubljani, Poljanski nasip
št. 10/66, pošlje vsakemu na-
ročniku «Obrtnega Vestnika»
zanimiv cenik brezplačno. —
Zahtevajte ga takoj; ne bo
vam žal!

Vsakovrstne

pile (turpije) rašpe

izvršuje strokovno in po zmer-
ni ceni. Prevzame tudi spe-
cijalna naročila Ivan Figar,
pilarski mojster v Ljubljani,
Cesta na gorenjsko železnico
št. 4 (v bližini gostilne «Novi
svet»).

Lisice, kune, vidre, zajce itd.
kupi po najvišjih dnevnih
cenah P. Semko, Ljubljana,
Turjaški trg št. 1.

Vsakovrstno zlato

kupi po najvišjih cenah
Černe, juvelir v Ljubljani,
Wolfova ulica št. 3. 16/26

Narodni dom, Maribor

Štajerska klet, abonenti, keglji-
šče, haložan, znižane cene. —
Oset 26/26

«POSEST»

realiteta pisarna, druž. z o. z.,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 24,
prodaja in kupuje:
nepremičnine, razne trgovske,
obrtne hiše, gostilne, kmečka
posvetva, graščine, stavbene
parcele itd. pod najugodnejšimi
pogoji.

Čevljarji, pozor!

Prvo čevljarstvo učilišče v Ljubljani otvori pri krojevalni teoretični in praktični tečaj za gg. mojstre in gg. pomočnike. Sprejemajo se tudi vajenci, posebno sinovi gg. mojstrov v praktično in teoretično vežbo. Priglasite se lahko tudi udeleženci z dežele.

Pojasnila in prijave, pismene in ustne, sprejema oblastveno priznani strokovni učitelj in vodja tečaja

K. MAJCE, Ljubljana VII.

Celovška cesta 57.

POZOR! Popravljam vsakovrstne — URE —

precizno, po nizki ceni in hitro, z enoletnim jam-
stvom. — Postregel bom z najnižjimi cenami.

LJUBLJANA D. MARINKO LJUBLJANA

izprašani urar

Florijanska ulica števil. 31. 12-5

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine,
zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije,
hotela, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti. — Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 478

LJUBLJANA

Telefon 478

Dunajska cesta 10 12-8

NAJTRPEŽNEJŠO STREŠNO OPEKO
 NUDIJO
ZDRUŽENE OPEKARNE, D. D.
 LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 13.
 TELEFON 733. 20-13

Skrbno
izdelovanje

L. MIKUŠ

Največji
izbor

Preobleke

tvornica dežnikov

Popravila

Najnižje
cene!

LJUBLJANA

27-13

Najnižje
cene!

Mestni trg št. 25.

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4
 nasproti frančiškanske cerkve. 24-13

J. GOREC
 LJUBLJANA

Palača Ljubljanske kreditne banke

Kolesa

Šivalni stroji

Vsi deli in popravila

Radio-aparati in deli

Zarnice

Sportni predmeti

24-13

najbolje — najceneje!

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

24-13

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Kreditni zavod
 za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju). 24-13

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in
 prodaja vsakovrstnih vrednostnih
 papirjev, deviz in valut, borzna
 naročila, predujmi in krediti vsake
 vrste, eskompt in inkaso menic
 in kuponov, nakazila v tu- in
 inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Obrtna banka
 v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer 12-8

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
 št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe, pospe-
 šuje ustanavljanje obrtnih in indu-
 strijskih podjetij, izvršuje vse bančne
 transakcije najkulantneje. Vloge na
 knjižice in na tekoči račun se obre-
 stujejo kar najugodnejše, vezane vloge
 po dogovoru primerno višje.